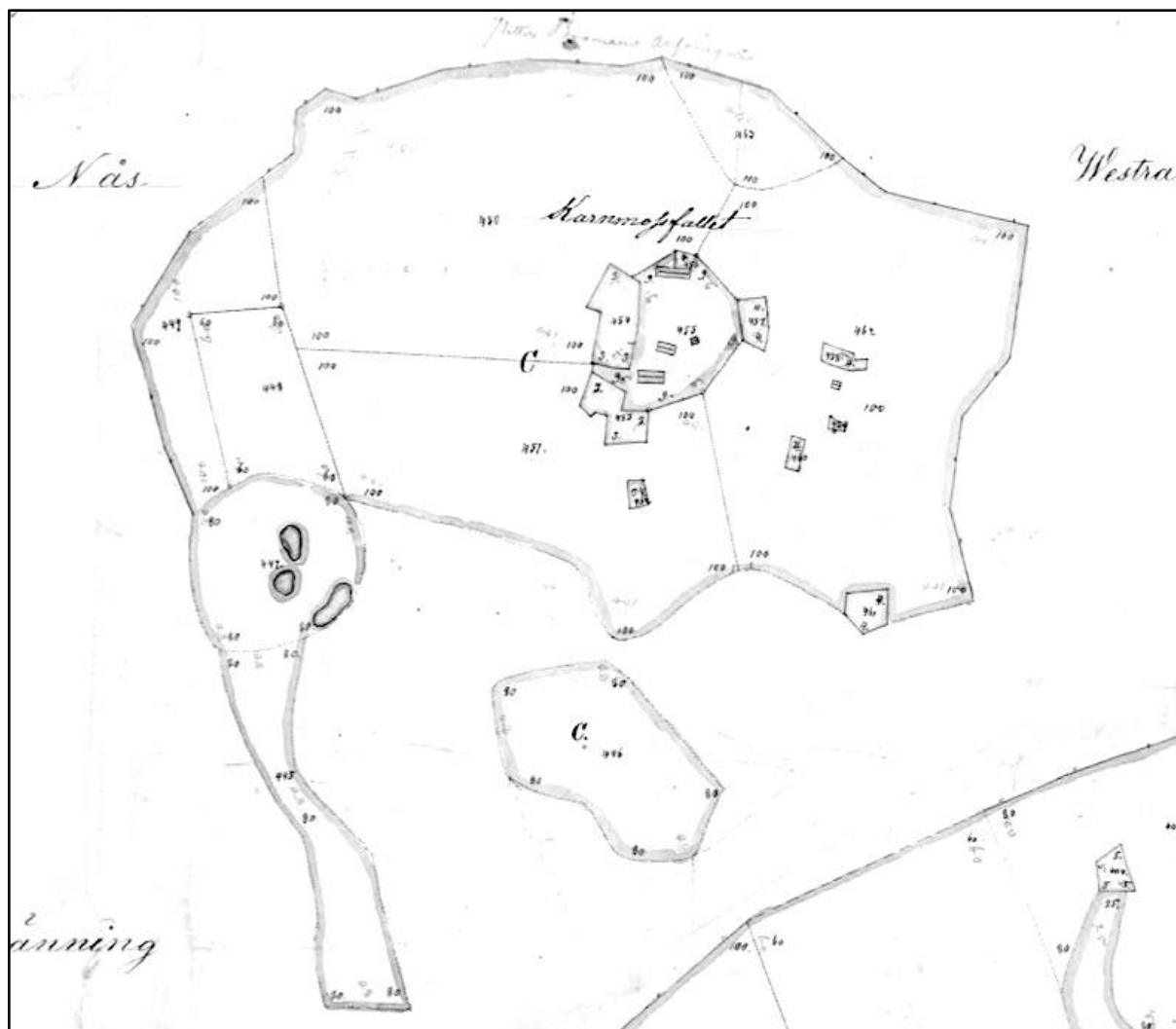

Historik finntorpet Kärnmossfallet, Kölaråsen.

Kärnmossfallet, även kallat Lammsö /Lammaso, ett övergivet ställe sedan 1898, högst upp på Kajsberget i Kölaråsen, på Näs Finnmark. I mitten på 1800 talet fanns ytterligare tre finntorp på bergstoppen, Gräsfallet och Orrmossen som gränsade till Säfsnäs socken samt Rönnfallet nordöst om Kärnmossfallet. Rönnfallet är ännu inte inventerat och kartlagt.

Utsnitt ur Lantmäteriets karta 20-Nås-122 år 1854. Kartan i sin helhet visar de fyra finntorpen på Kajsberget, Kölaråsen. Litt A. Gräsfallet. Litt B. Orrmossen, **Litt C Kärnmossfallet**. Litt Ca Rönnfallet.

Se även Lantmäteriets karta 20-Nås-141 år 1854 på historiskakartor.lantmateriet.se.

Citat från Henry Mattssons bok "Nås Finnmarker".

"Det påstås att här var "bordell". Bramans-Emma hade brännvinskokeri så det kom också mycket folk som ville ha en sup och lite till. Det var också en "gubbe" från Kölaråsen en natt, det var visst Lars Hinnersas far? Han kom aldrig hem igen. Det är ett flyhåll eller en liten tjärnläst strax väster om där, och i den hittade dom honom sedan. Han flöt väl upp när han blev nog sur. Det fanns dom som påstod att han blivit mördad, men det blev väl aldrig utrett hur det gått till."

Tjärnlästen heter numera "Hinrikes håll" eller Hinrikes tjärn efter den händelsen.

Enligt Nås dödbok 5 sept. 1881 drunknade Henric Samuelsson f 1838 från Kölaråsen:

"Drunknat av våda i det han sannolikt gått vilse under natten"

Henric hade sonen Lars Hinnersa f 1881 som var endast 6 månader då hans far drunknade.

Lars Hinnersa.

Foto genom Göran Samuelsson.

Bosatta vid hemmanet.

År 1843 kom familjen Per Göransson Braman från Säfsnäs men de flyttade till Lejen efter fem år, sonen Peter hade då bildat familj 1846 och han tog över hemmanet.

Avskedade soldaten **Per Göransson Braman** f 1794 i Lejen, Säfsnäs, d 1851 i Lejen.

Gift 1818 med **Stina Nilsson** f 1794, d 1850 i Lejen.

Barn: Peter f 1819 "ofärdig".

Anna-Stina f 1820 d 1903.

Maja Cajsa f 1823 gift 1846 med Kajs Jan Jansson f 1819 bosatta i Rönnfallet.

Petter Göransson Braman f 1794 blev antagen som soldat 1816 vid Rote Kvarnåker, Järna socken, Vesterdals kompani Dalregementet. Torp DR-05-0044. Han blev avskedad 1825.

Petters skogsfinska rötter finner vi på hans mor sida, Stina Carlsdotter f 1771 i Säfsnäs.

Hennes far var Carl Jansson Resare f 1735 och deras släkt härstammar från Olof Henriksson Rautanen f 1663 i Säfsbyn och Lars Hansson Nikarainen f 1637 i Häen.

Sonen **Peter Persson Braman** f 1819, Lejen, Säfsnäs, d 1892 i Stora Tuna.

Gift 1846 med **Brita Lisa Persdotter** f 1816, Frösaråsen, Säfsnäs, d 1881 i Kämmossfallet.

Hennes dotter: Sara Lisa Persdotter f 1840, till Säfsen 1859.

Deras: Anna-Stina f 1848

Per-Erik f 1860

Per Erik flyttade till Lejen, Säfsnäs 1881. Kom tillbaka 1887 till Lindesnäs där han blev gift med Kristina Maria Ersdotter f 1865, Lindenäs. Flyttade till Stora Tuna 1891.

Peter Persson Braman står som arrendator 1857 och troligen hade hemmanet sålts till Fredriksbergs Bruksägare som redan ägde stora delar av Kölaråsen.

Anna-Stina Braman f 1820 kom till Kärnmossfallet 1863 från Säfsnäs där hon arbetat som piga. Hon hjälpte sin bror Peter Persson Braman med hemmanet i 35 år, Hon hade tre barn men var aldrig gift. Hon dog 1903.

Barn: Carl Johan Vilhelm Braman/Holmstrand f 1851.

Johanna Christina f 1854 emigrerade till N.Amerika 1881.

Emma Matilda f 1860 Lejen, Säfsnäs. Gift 1885 med Johan Olsson Lilja.

Anna Stina flyttade till Heden 1898 tillsammans med dottern Emma Matilda, som blivit änka 1890, och fem av hennes barn.

Sonen **Carl Johan Vilhelm** flyttar till närbelägna Orrmossen 1873 och 2 år senare gifter han sig med Anna Lisa Jansdotter f 1852 i Kvarnberget, Säfsnäs.

De få 10 barn, alla födda i Orrmossen.

Lars Petter Damström f 1835, Säfsnäs.

Gift 1864 med **Sara Lisa Persdotter** f 1840.

Barn: Lars Emil f 1865 Säfsnäs.

Mats f 1867 Kärnmossfallet.

De kom från Lejen, Säfsnäs, 1866 och emigrerade till N.Amerika mellan 1868 och 1869.

Noach Sillén f 1832 Vårvik, Elfsborgs län. Kom 1876 från Söderala.

Fästekvinna **Anna-Stina Braman** f 1848 (Fader Peter Persson Braman).

Hennes barn: Anna Albertina f 1869

Sofia Christina f 1875

Familjen flyttade till Arbrå 1880.

Soldaten **Lås Johan Olsson Lilja** f 1857. Kom från Flatfäbodarna 1885.

Gift 1885 med **Emma Matilda Braman** f 1860, d 1929 (Moder Anna-Stina Braman).

Hennes barn: Hanna Axelina f 1879 till Säter 1895 och sen till Tyna 1898.

Johan Albert f 1882 till St.Tuna 1912, d 1950 i Solna.

Klas f 1885 gift 1938.

Deras: Augusta f 1887 Kärnmossfallet d 1891.

Alfred f 1890 ” till Hedemora 1919.

Hennes barn: Per Arvid f 1896 ” till Järna 1923.

Lås Johan blev antagen som soldat 1878 vid Dalregementet Västerdals Kompani,

Rote Myrbacka, Järna socken. Torp nr DR-05-0037. Han dog 1890 endast 33 år gammal.

Han avled av hjärninflammation efter influensa på Nås sjukstuga.

I Nås kyrkoböcker 1887-1900 står Fredriksbergs Bruksägare som ägare till Gräsfallet och

Kärnmossfallet och brukare till hälften vardera var: C J V. Braman Holmstrand f 1851 bosatt i

Orrmossen 1843-1898 därefter i Gräsfallet och Näfver Fredrik Jansson f 1853 även han bosatt i

Gräsfallet, han flyttade 1898 till Grängesberg. Även närbelägna Orrmossen ägdes av

Fredriksbergs Bruk.